

Verkenning Overlast Griftpark

21 april 2021

Colofon

In opdracht van

Openbare Orde en Veiligheid

Internet

www.utrecht.nl

Rapportage

J.E. den Braber

Informatie

J.E. den Braber/ L. van Doorn

Tel: 14030

Inhoud

1	Inleiding	4	
1.1	Aanleiding		4
1.2	Beschrijving van het park		4
1.3	Kaders voor de verkenning		6
1.4	Proces		7
2	Ervaren overlast	9	
2.1	Meldingen en registraties		9
2.1.1	Gemeentemeldingen		9
2.1.2	Politieregistraties		10
2.2	Enquêtes		10
2.2.1	Respons		11
2.2.2	Uitkomsten		11
3	Gesprekken professionals, actuele situatie en maatregelen	17	
3.1.1	Algemeen		17
3.1.2	Actuele situatie/ maatregelen		17
3.1.3	Overleggen Beheergroep Griftpark		21
4	Aanvullend onderzochte maatregelen	23	
4.1	Alcoholverbod		23
4.2	Sluiting van het park in de nacht		24
4.3	Parkwachter als gastheer van het park		25
5	Conclusies en aanbevelingen	27	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De raad heeft in september schriftelijke vragen gesteld over de overlast in het Griftpark. Het college heeft deze in een brief op 29 oktober beantwoord. Op de vraag of het college bereid is om in overleg met de bewoners en andere betrokkenen te onderzoeken of het goed is om het park niet meer open te stellen na 00.00 uur heeft het college beantwoord dat het college de komende (winter)maanden met bewoners, belanghebbenden en professionals in de wijk in gesprek gaat over de overlast en mogelijke maatregelen daartegen (bijvoorbeeld nachtsluiting, inzet wijkboa Griftpark of alcoholverbod) en de effecten van mogelijke maatregelen. Dit rapport geeft het verslag van deze verkenning.

1.2 Beschrijving van het park

Het Griftpark is een geliefd en modern park midden in Utrecht tussen Wittevrouwen, Tuinwijk en de Vogelenbuurt van 13,5 hectare. Het Griftpark dankt haar bestaan aan de voormalige functie die de locatie had als gemeentelijke gasfabriek, die hier stond van 1860 tot en met 1960. De destijds verontreinigde grond is inmiddels gesaneerd (een deel van de grond is geïsoleerd en van een leeflaag voorzien) en is het park in gebruik genomen als stadspark. De naam Griftpark is afgeleid van het Biltsche Grift, een stroompje dat door het park loopt. Dankzij speeltuin en kinderboerderij Griftsteede en het restaurant is het een favoriete plek van veel Utrechters en bezoekers (naar schatting 450.000 per jaar).

De grasvelden bij de vijver zijn ideaal voor een middagje zonnebaden. De heuvel biedt een prachtig uitzicht over het park en de stad. Voor jongeren zijn er de skatebaan, het basketbalveld, het Tijgerbosje en de speelvelden. Voor de natuurliefhebber is er de natuurkern, de bloementuin en de plantenmuur van 220 meter lang. Daarnaast heeft het Griftpark een speeltuin, restaurant, fitnessstoestellen en kinderboerderij Griftsteede. Ook is er een veld wat geschikt is voor evenementen en voor het landen van de traumahelikopter.

Op een aantal plekken in het park (de Uitzichtheuvel, het skatelandchap en het basketbalveld) is het verboden toegang voor onbevoegden (artikel 4.61) tussen 22.00 en 8.00 uur.

Plattegrond van het Griftpark:

1. Tijgerbosje	10. School- en vrijetijdstuinen	21. Gamebox
2. Bloementuin	11. Natuurkern	22. Torteltuif
3. Paddenpoel	12. Grote vijver	23. Hooghiemstraplein
4. De Bosjes	13. Rode loper	24. 'De Blauwe Grift', parkeergarage en wooneenheden
5. Uitzichtheuvel De Schaal	14. Restaurant Griftpark	25. Hostel Wittevrouwen
6. Bijenstal	15. Hondentrimbaan	26. Basketbalveld
7. Griftsteede (Stadsboerderij, Speelhonk, Natuurruimte en bezoekershal)	16. Jongerenontmoetingsplek	27. Sporttoestellen
8. Speeltuin	17. Ecomuur	
9. Groenkapel	18. Biltse Grift	
	19. Skatelandschap	
	20. Evenementenveld	

1.3 Kaders voor de verkenning

Spanningen in en rondom het Griftpark

Het Griftpark is een park met grote diversiteit aan functies: een kinderboerderij, speeltuin, restaurant, skatebaan, voetbalveld maar ook een ligweide en de bult. Dit maakt het park prettig en uniek en daar mee veel gebruikt.

Rond het park staan woningen. De omwonenden ervaren op sommige momenten op sommige plekken hinder en overlast. Niet alle vormen van hinder en overlast worden op dezelfde wijze door iedereen beleefd. Wat de één als overlast ziet, maakt het park voor een ander juist aantrekkelijk. De maatregelen die we gaan benoemen zullen deze spanning niet oplossen. Dat kan ook niet. De maatregelen moeten wel bijdragen aan het beperken van de ervaren overlast, zonder daarmee de huidige mix van functies in het park te willen veranderen. Die mix is juist de kracht van het park.

Proportionaliteit

De stad wordt steeds drukker en daarmee komt er ook meer druk op de diverse stadsparken. Het zijn de plekken waar bewoners die klein wonen graag naar toe gaan en het zijn ook ontmoetingsplekken voor bewoners. Drukke betekent voor sommigen overlast; en sommige overlast heeft meer impact dan andere. De ervaren overlast verandert met de ontwikkeling van de stad, maar ook met wat we als samenleving accepteren. De maatregelen die we met elkaar voorstellen, willen we graag in deze context bezien en zijn dan ook niet in beton gegoten.

Bestaande inzet maar ook nieuwe inzet is mogelijk

De inzet van de gemeente en de politie is door de jaren heen steeds weer afgestemd op de groei van de stad en de uitdagingen die dit met zich meebrengt. Ook de aanpak van overlast in de parken is de afgelopen jaren meegegroeid met de ontwikkeling van de stad. Mogelijke maatregelen kunnen dus ook voortbouwen op de inzet die er al is (waar deze efficiënt en effectief is).

Financiële en juridische haalbaarheid

Vooraf is besloten dat ook maatregelen waar op dat moment geen geld voor is, worden opgenomen in de verkenning. De haalbaarheid van deze maatregelen op termijn moeten nader worden onderzocht. De maatregelen moeten bovendien passen binnen de huidige wet- en regelgeving.

Ieder zijn eigenverantwoordelijkheid

De maatregelen die we voorstellen zullen niet allemaal de verantwoordelijkheid zijn van de gemeente. Met de diverse betrokkenen worden afspraken gemaakt over de uitvoering van de maatregelen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de maatregelen kan verschillen per maatregel.

Corona

Door corona is het afgelopen jaar een bijzonder jaar geweest. De coronamaatregelen zorgden voor drukte in de openbare ruimte, met name in de zomermaanden. Festivals en evenementen gingen niet door. Daarvoor in de plaats zagen we een toename in het aantal wandelaars, ontmoetingen in het park en mensen die het park gebruiken als sportlocatie. Op grond van de noodverordening in het kader van

de COVID-19 maatregelen is het park enkele maanden gesloten geweest tussen 22:00 uur en 06:00 uur en er is een landelijk verbod op het gebruiken en met zich voeren van alcohol tussen 20.00 uur en 07.00 uur. Het park is inmiddels sinds begin januari '21 's nachts weer open maar op moment van schrijven geldt er een landelijke avondklok. Ook het landelijke alcoholverbod in de avond en nacht is op moment van schrijven nog steeds van kracht. Deze verkenning is uitgevoerd ten tijden van corona: het is lastig te voorspellen hoe 'het nieuwe normaal' er uit zal komen te zien en wat dit betekent voor het Griftpark

1.4 Proces

Cijfers en professionals

Eerste stap in het proces was om te onderzoeken welke overlast er speelt, welke maatregelen er al genomen zijn en welke maatregelen er nog meer genomen kunnen worden. Hiertoe zijn de registraties bij de politie en de gemeente opgevraagd en hebben gesprekken plaatsgevonden met diverse professionals: Stichting JoU, Lister Hostel Wittevrouwen, politie district Stad-Utrecht, afdeling Toezicht & Handhaving, Stadsbedrijven, Veldwerk (Veldwerk zoekt dak- en thuisloze mensen op, legt het eerste contact en probeert ze te leiden naar professionele hulp en zorg), OOV (Openbare Orde en Veiligheid) en wijkbureau Noordoost.

Beheergroep Griftpark

In de beheergroep zitten Wijkbureau Noordoost, OOV, de politie, Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte, Jongerenwerk, Lister hostel Wittevrouwen, Griftsteede en een vaste groep bewoners.

Zij voeren regelmatig overleg over de situatie in en rondom het Griftpark. Het doel van deze beheergroep is om signalen met elkaar te bespreken en kennis uit te wisselen.

Er is in januari 2021 een speciale bijeenkomst geweest van de beheergroep Griftpark waarbij ook het wijkplatform Noordoost is uitgenodigd. In deze bijeenkomst is de aanpak van het onderzoek toegelicht. Met de beheergroep is afgesproken dat de uitkomsten van de enquête besproken zullen worden in de beheergroep, omwonenden konden op verzoek aansluiten bij deze speciale beheergroep bijeenkomst. Deze bijeenkomst vond plaats op 23 maart 2021.

Enquêtes

Er is op 2 manieren geënuquêteerd:

1. Onder bezoekers van het Griftpark: via de website [Denkmee.utrecht.nl](https://denkmee.utrecht.nl). Iedereen kon deze enquête invullen. Deze enquête is onder de aandacht gebracht via de social media kanalen van wijkbureau Noordoost, nieuwsbrief wijkbureau Noordoost, Wijkwijzer Noordoost, Wijkplatform Noordoost, Instagram Politie (VOTULAST), socialmedia JoU/ Griftpark, socialmedia accounts van: Votulastkrant en Mens en Wijk. Verder is er gericht geadverteerd op Instagram en Facebook in de wijken Oost, Noordoost en Binnenstad.
In het park zijn posters opgehangen met een QR code naar de enquête. Door de geldende coronamaatregelen is er voor gekozen niet actief parkbezoekers te benaderen om hen een uitnodiging voor de enquête te overhandigen.
2. Onder bewoners die direct aan het Griftpark wonen is een brief met een persoonlijke code verstuurd. Zij konden via de website van het wijkbureau inloggen en de enquête invullen. Het

gaat hier om 517 adressen. Leden van de beheergroep is gevraagd via hun eigen appgroepen/netwerk de enquête onder de aandacht te brengen. Op deze manier hebben we omwonenden kans geboden op een exclusief onderzoek en kunnen we een onderscheid maken tussen de direct aanwonenden en de bezoekers van het park.

Denktank

Met een Denktank bestaande uit politie, Toezicht en Handhaving (THOR), Stadsbedrijven en Openbare Orde en Veiligheid zijn de problemen en maatregelen besproken. De Denktank besprak de gevolgen van de mogelijke maatregelen integraal en heeft de consequenties benoemd van mogelijke maatregelen niet alleen voor het park, maar ook voor de directe omgeving en andere parken.

2 Ervaren overlast

2.1 Meldingen en registraties

2.1.1 Gemeentemeldingen

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op klachten waarin de naam Griftpark wordt genoemd. Zoekterm is Griftpark: van Swindenstraat, Bosschahof, Kleine Singel, Blauwkapelseweg tot nummer 101, Grifthoek, Wittevrouwensingel 75- 106 (Sint Janshovenstraat tot Weerdsingel OZ, Stieltjesstraat, Van Musschenbroekstraat (45-91).

Overlast meldingen Griftpark op naam (bron KCS)	2018	2019	2020
incl. overlast corona en vuurwerk	41	80	151
excl. overlast corona en vuurwerk	32	55	94
van niet direct-aanwonenden	7	17	12

De meldingen komen van 67 bewoners. Zes mensen hebben de afgelopen drie jaar meer dan 10 meldingen gedaan. Deze zes mensen zorgen samen voor de helft van het totaal aantal meldingen uit de omliggende straten. In de beheergroep wordt aangegeven dat dit kan komen doordat afspraken zijn gemaakt om meldingen door één iemand in de straat te laten doen.

Het totaal aantal meldingen in en direct om het Griftpark staat in onderstaande tabel. Hier zitten ook anonieme meldingen bij.

Totaal overlast meldingen Griftpark (bron KCS)	2018	2019	2020	totaal
Zwerfvuil	24	51	58	133
Prullenbakken	28	39	48	115
Honden	3	3	3	9
Speelplaatsen	4	20	23	47
Jongerenoverlast	16	5	56	77
Geluidsoverlast	16	17	31	64
Overlast door daklozen	3	10	15	28
Drugsoverlast	6	5	9	20

Conclusie meldingen:

De meeste meldingen worden gedaan over zwerfvuil en pullenbakken gevolgd door jongerenoverlast en geluidsoverlast. Geluidsoverlast heeft betrekking op zowel geluidsoverlast veroorzaakt door de evenementen als door bezoekers met bijvoorbeeld versterkte muziek. Dit is niet apart benoemd. Opvallend is dat de jongerenoverlast in 2020 fors gestegen is. Dit heeft met name te maken met de coronacrisis. In heel de stad zien we sinds de coronacrisis een exponentiele toename van deze meldingen. De jongeren hadden van de één op de andere dag geen school of (bij)baan meer. Verder

konden ze elkaar thuis niet ontmoeten en ook de horeca niet opzoeken, dus zochten ze de openbare ruimte op. Stedelijk zien we dan ook een stijging Jeugdoverlast van +71% in 2020.

2.1.2 Politieregistraties

Voor het analyseren van de politieregistraties is een selectie gemaakt van het Grifpark en de direct aangrenzende straten. Hiervoor is gekozen omdat daarmee wordt geborgd dat - bijvoorbeeld - een registratie met betrekking tot geluidsoverlast die is geschreven op het adres van de melder ook in het overzicht wordt meegenomen. Het is daarom mogelijk dat een registratie uit onderstaand overzicht niet direct een relatie heeft met het park omdat de locatie in de directe omgeving en dus nét buiten het park lag.

Politiecijfers over Grifpark en direct aangrenzende straten:

Incidenten geregistreerd door politie	2018	2019	2020
Geluidshinder Overig	13	12	40
Handel E.D. Harddrugs (Lijst I)		1	
Melding Overlast Jeugd	48	30	82
Openbare Dronkenschap	1	0	1
Overlast Door Verward/Overspannen Persoon	8	10	18
Overlast Ivm Alcohol/ Drugs	7	18	24
Overlast Zwervers	6	10	27
Straatroof	2	7	1
Vechtpartij (Zonder Vervolg)		2	1

Conclusie politieregistraties:

Ook hier is het duidelijk dat de meeste registraties gaan over geluidshinder en jeugd. Ook overlast in verband met alcohol en drugs scoort hoog in de politiecijfers. Afval komt dit rijtje niet voor. Dat is logisch want dat is een taak van de gemeente.

Bij de registratie van geluidsoverlast springen de zaterdag en zondag er uit met een piek op de zaterdagavond en de daaropvolgende nacht. Bij overlast jeugd zijn de dagen met de meeste registraties de vrijdag en zaterdag en vooral in de avonden en nacht. De overige registraties van jeugdoverlast zijn gelijkmatig verspreid over de overige dagen. De registraties met betrekking tot overlast in verband met alcohol en drugs laten een verspreid beeld zien, uitgesmeerd over de hele week.

2.2 Enquêtes

De enquêtes hadden de volgende doelen:

- Checken of de meldingen die gedaan worden overeenkomen met de ervaring van omwonenden
- Meldingsbereidheid te peilen
- Peilen welke vorm van overlast het zwaarst/ergst wordt ervaren en waar een oplossing voor moet komen
- Peilen welke oplossingen omwonenden/ bezoekers hebben
- Peilen wat omwonenden/ bezoekers vinden van bepaalde oplossingen.

2.2.1 Respons

Aantal ingevulde enquêtes:

	reacties	compleet
bezoekers	1844	1397
omwonenden	162	158 (31% respons)

Van de mensen die via Denkmee hebben gereageerd woont bijna 67% in de wijk Noordoost, bijna 13% in Oost en bijna 8% in de Binnenstad. Dit zijn ook de wijken die aan het park grenzen. De rest van de respondenten is verspreid over de stad.

Van de ondervraagde bezoekers is nog geen 10% boven de 60 jaar oud. 27% is jonger dan 25.

Van de omwonenden die de vragenlijst hebben ingevuld is ruim 30% boven de 60 jaar oud en 18% jonger dan 40 (slechts 3% jonger van 25). Dit is te verklaren: er kon maar één persoon per adres de enquête invullen. Meestal is dat een volwassene/ouder in het huishouden geweest.

We kunnen met de uitkomsten van deze enquêtes geen uitspraken doen voor de buurt als geheel of voor alle bezoekers. We weten namelijk niet of de mensen die de enquêtes hebben ingevuld een dwarsdoorsnede vormen van alle omwonenden of van alle bezoekers. Als we in dit rapport spreken van 'omwonenden' en 'bezoekers' bedoelen we de omwonenden of bezoekers die de vragenlijst deels of geheel hebben ingevuld (respondenten).

2.2.2 Uitkomsten

Redenen om naar park te komen

Belangrijkste reden om naar het park te komen is voor beide groepen wandelen (omwonenden 93% en bezoekers 77%).

Top 5 redenen om naar het park te komen:

Omwonenden		Bezoekers	
1. Wandelen	93%	1. Wandelen	77%
2. Door het park op weg naar..	65%	2. Vrienden ontmoeten	42%
3. Bezoek kinderboerderij/ speeltuin	36%	3. Zonnen/ luieren/lezen	38%
4. Bezoek evenement	33%	4. Bezoek evenement	34%
5. Zonnen/ luieren/lezen	28%	5. Sporten	27%

Ervaren overlast

Meest ervaren overlast (antwoorden vaak en soms bij elkaar opgeteld):

Omwonenden		Bezoekers	
1. Afval/ rommel	86%	1. Afval/rommel	76%
2. Kapot glas	76%	2. Drukke	60%
3. Fietsers en scooters op voetpad	74%	3. Fietsers en scooters op voetpad	51%
4. Drukke	64%	4. Hondenpoep	48%
5. Drugsoverlast	60%	5. Drankoverlast	30%
6. Geluidsoverlast	60%	6. Drugsoverlast	29%
7. Vernielingen	54%	7. Vernielingen	28%
8. drankoverlast	47%	8. geluidsoverlast	20%
9. Spullen gestolen	13%	9. Spullen gestolen	6%

Op plek 1 en 3 van de ervaren overlast staat bij beide groepen hetzelfde: afval en rommel worden het vaakst genoemd en fietsers en scooters op het voetpad staat bij beide groepen op de derde plek. Waar bij de bezoekers de drukke op de tweede plaats staat, is dat bij bewoners kapot glas en drukke komt bij omwonenden op de vierde plek. Kapot glas is als aparte categorie aangedragen door de beheergroep Griffpark omdat dit een minder zichtbaar, maar wel gevaarlijk probleem is.

Geluidsoverlast

Door de geënquêteerden die geluidsoverlast ervaren, worden de volgende locaties het meest genoemd:

Omwonenden die geluidsoverlast ervaren (94)		Bezoekers die geluidsoverlast ervaren (289)	
Heuvel	38%	Evenemententerrein	39%
Grasvelden	37%	Heuvel	36%
Evenemententerrein	36%	Skatebaan	36%
Andere plek (basketbalveld en waterval)	40%	Overige grasvelden	30%

Van de 289 **bezoekers** die aangeven geluidsoverlast te ervaren geeft de grootste groep bezoekers aan die te ervaren bij het evenemententerrein. De geluidsoverlast wordt door de grootste groep bezoekers ervaren in de vooravond (39%) en 's avonds (30%).

Van de 94 **omwonenden** die aangeven geluidsoverlast te ervaren zegt de grootste groep die te ervaren bij de heuvel. Bijna 40% van de bewoners noemt een andere plek dan de voorbeelden in de vragenlijst. Zo wordt 13 keer het basketbalveld genoemd en ook de waterval wordt genoemd.

De geluidsoverlast wordt door de grootste groep bewoners ervaren in de avond (48%) en de nacht (30%).

Drankoverlast

Door de geënquêteerden die aangeven drankoverlast te ervaren worden de volgende locaties het meest genoemd:

Omwonenden die drankoverlast ervaren (75)		Bezoekers die drankoverlast ervaren (423)	
Evenemententerrein/ Grasvelden	45%	Voetbalkooi bij de Stieltjesstraat	42%
Voetbalkooi bij de Stieltjesstraat	40%	Heuvel	37%
Heuvel	36%	Evenemententerrein/ Grasvelden	34%
Andere plek (basketbalveld en waterval)	40%	Skatebaan	31%

De drankoverlast wordt door de grootste groep **bezoekers** ervaren in de vooravond (38%) en 's avonds (28%). 61 mensen geven aan doorlopend deze overlast te ervaren (15%).

Van de 75 **omwonenden** die aangeven drankoverlast te ervaren, geeft de grootste groep omwonenden aan die te ervaren bij de grasvelden/evenemententerrein (45%). 37% noemt een locatie die niet in de vragenlijst stond. Ook hier wordt de waterval genoemd (8 keer) en ook het basketbalveld wordt meerdere malen genoemd.

De drankoverlast wordt door de grootste groep **omwonenden** ervaren in de avond (41%) en de nacht (20%).

Drukke

Door de geënquêteerden die aangeven drukte te ervaren, worden de volgende locaties het meest genoemd:

Omwonenden die drukte ervaren (102)		Bezoekers die drukte ervaren (862)	
Evenemententerrein/ Grasvelden	68%	Evenemententerrein/ Grasvelden	56%
Wandelpaden	36%	Heuvel	43%
Heuvel	36%	Wandelpaden	40%
Skatebaan	21%		
Andere plek (basketbalveld en waterval)	40%	Skatebaan	23%

De drukte wordt door de grootste groep bezoekers ervaren in de middag (43%) en vooravond (34%). 96 mensen geven aan doorlopend deze drukte te ervaren (11%).

De drukte wordt door de grootste groep ervaren in de middag (28%) en de vooravond (25%) gevolgd door de avond (23%).

Wie veroorzaakt de overlast?

Omwonenden		Bezoekers	
1. Jongeren	59%	1. Jongeren	41%
2. Dak- en thuislozen	40%	2. Dak- en thuislozen	38%
3. Studenten	33%	3. Alcoholisten	29%
4. Alcoholisten	31%	4. Studenten	26%
5. Bootcampers/ sporters in groepsverband	28%	5. Overige parkbezoekers (gezinnen, evenementenbezoekers etc)	17%
6. Anders ?	16%	6. Bootcampers/ sporters in groepsverband	15%
7. Overige parkbezoekers (gezinnen, evenementenbezoekers etc)	15%	7. Dieren en hun baasjes	11%
8. Passanten/mensen die op weg zijn	9%	8. Anders ?	6%
9. Dieren en hun baasjes	7%	9. passanten	6%
10. Mensen in bootjes op het water	3%	10. Mensen in bootjes op het water	1%

Als we kijken naar de veroorzakers van de overlast, dan zijn dat volgens zowel de bewoners als de bezoekers in de eerste plaats jongeren, gevolgd door dak- en thuislozen. Bij beide groepen wordt de top 4 verder aangevuld met studenten en alcoholisten. De mensen in bootjes op het water worden door zowel bewoners als bezoekers het minst als veroorzakers genoemd.

Veiligheidsgevoel

29% van de omwonenden voelt zich vaak of soms onveilig in het park. 52% voelt zich nooit onveilig in het park. 17% van de bezoekers voelt zich vaak of soms onveilig in het park. 60% voelt zich nooit onveilig in het park.

Meldingen

50% van de **omwonenden** heeft de afgelopen 2 jaar geen melding gedaan. 33% deed een melding bij de politie en 20% deed een melding bij de gemeente; meerdere opties konden hier worden aangekruist. 11% deed een melding op een andere manier. Bijvoorbeeld rechtstreeks bij het hostel.

De reden om niet te melden was bij 66% omdat de overlast niet ernstig genoeg was. 19% geeft aan dat er toch niets mee wordt gedaan. 23% geeft aan een andere reden te hebben.

91% van de **bezoekers** heeft de afgelopen 2 jaar geen melding gedaan. 4% deed een melding bij de politie en 4% deed een melding bij de gemeente. 1% deed een melding op een andere manier.

De reden om niet te melden was bij 73% omdat de overlast niet ernstig genoeg was. 14% geeft aan dat er toch niets mee wordt gedaan.

11% geeft aan een andere reden te hebben. Meest genoemd wordt dat er geen overlast is.

Geconcludeerd kan worden dat de ondervraagde omwonenden eerder een melding doen dan de ondervraagde bezoekers. Meest genoemde reden voor beide groepen om niet te melden is omdat de overlast niet ernstig genoeg was.

	Geen melding	Bij politie	Gemeente	anders
Omwonenden	50%	33%	20%	11%
Bezoekers	91%	4%	4%	1%

Maatregelen

Er zijn in het onderzoek drie mogelijke maatregelen om overlast tegen te gaan genoemd. Nachtsluiting, parkwachter als gastheer van het park en een alcoholverbod in het park.

	% Omwonenden die dit een goed plan vinden	Slecht plan	% Bezoekers die dit een goed plan vinden	Slecht plan
Nachtsluiting	44	35	28	43
Parkwachter	78	3	63	11
Alcoholverbod	18	45	15	66

Bij beide groepen vinden de meeste mensen de parkwachter een goede maatregel, gevolgd door nachtsluiting en daarna het alcoholverbod. De bezoekers steunen de drie maatregelen minder dan de omwonenden.

Van de 74 omwonenden die een alcoholverbod willen geven er 50 (67%) aan dat dit alleen in de avond /nacht moet (tussen 23 en 5 uur).

Van de 440 bezoekers die een alcoholverbod willen geven er 279 (63 %) aan dat dit alleen in de avond /nacht moet (tussen 23 en 5 uur).

Overige maatregelen die geënquêteerden noemen in willekeurige volgorde:

- Meer verlichting
- Camera's
- Daklozenopvang sluiten (hiermee wordt bedoeld Lister Hostel Wittevrouwen)
- Afgelegen plekken inrichten met sporttoestellen
- Prullenbakken vaker legen
- Glas opruimen
- Bewustwording campagne
- Geen of maximaal commerciële fitnessclubs/bootcamps
- Meer handhaving
- Kooi stieltjesstraat weghalen
- Tegels vervangen/ beter onderhoud voetpad/ wordt kapot gereden
- Geen versterkte muziek
- Inrichten in zones
- Borden met huisregels
- Openbaar toilet
- Buurtteam die bewoners aanspreekt
- Aparte toegang speeltuin voor fietsers
- Duidelijke plekken aangeven voor BBQ (BBQ tegels) en bootcamps
- Iets doen aan de jongeren die het park verlaten richting AH
- Pop up fietsenstalling
- Meer aandacht voor dealen rond het hostel
- Ondergrond basketbalveld aanpassen/ zorgen dat er in de nacht niet kan worden gebasketbald

Een deel van deze maatregelen zijn ook in de gesprekken met de professionals aan de orde gekomen en zijn al uitgevoerd of worden op dit moment uitgevoerd of nader onderzocht. Zie ook hoofdstuk 2.3 Resultaten gesprekken professionals.

Onderscheid naar leeftijd van de bezoekers

Van de bezoekers komen de ouderen (boven de 60 jaar) met name in het park om te wandelen, terwijl de groep onder de 25 vooral komt om vrienden te ontmoeten. Oudere bezoekers (boven de 60) ervaren meer geluidsoverlast (30% vaak of soms) dan de jongeren onder de 25 jaar (8% vaak of soms). De groep van 40 tot 59 jaar oud ervaart de meeste drankoverlast. Ook heeft deze groep het meeste last van rommel, en kapot glas en vernielingen.

10% van de jongeren onder de 25 heeft last van gestolen spullen en overvallen.

Wat drankoverlast betreft is te zien dat de meeste jongeren (onder de 25) drankoverlast bij de skatebaan ervaren terwijl de groep boven de 40 jaar het vaakst de voetbalkooi bij de Stieltjesstraat benoemt. Jongeren ervaren vooral 's avond drankoverlast.

Met name de ouderen (60-plus) vinden een nachtsluiting van het park een goed plan (46%). Van de jongeren onder de 25 vindt 64% dit een slechtplan. Ook de parkwachter en het alcohol verbod wordt door de ouderen het hoogst gewaardeerd.

3 Gesprekken professionals, actuele situatie en maatregelen

3.1.1 Algemeen

Er zijn gesprekken gevoerd met Stichting JoU, Lister Hostel Wittevrouwen, politie district Stad-Utrecht, afdeling Toezicht & Handhaving, Stadsbedrijven, Veldwerk, OOV (Openbare Orde en Veiligheid) en wijkbureau Noordoost. De professionals geven aan dat de overlast in de afgelopen jaren is toegenomen. Dat heeft meerdere oorzaken:

1. Het uitgaansleven verandert. Mensen gaan meer naar buiten voor BBQ, borrels etc.
2. Er zijn meer bewoners en activiteiten (zoals in het park evenementen en bootcamps) in Utrecht waardoor de druk op de openbare ruimte toeneemt.
3. Er is minder tolerantie onderling.

Geconstateerd wordt dat bezoekers van het park niet altijd op de hoogte zijn van de regels, bijvoorbeeld dat er in sommige delen van het park een toegangsverbod in de nacht geldt.

3.1.2 Actuele situatie/ maatregelen

Afval/rommel en kapot glas

Enquête:

Afval en rommel is de meest ervaren vorm van overlast door bewoners en bezoekers van het park.

Kapot glas in het park staat op nummer 2 voor de bewoners.

Er wordt door de stadsbedrijven volop ingezet op de schoonmaak van het park. Toch is er bijna altijd rommel te vinden. Afgelopen jaar is extra geld in onderhoud van het park gestoken (ongeveer €500.000, -) voor opnieuw bestraten van de paden, het opknappen van grasvelden, nieuwe afvalbakken, onderhoud van de brug etc. De capaciteit van de prullenbakken is de afgelopen jaren 30 maal groter geworden. De afvalbakken in het park zijn vervangen zodat er nu ook pizzadozen in de bakken passen.

- Voor de parken is in de zomerperiode van 2020 een promotieteam ingezet dat gebruikers van het park op een positieve manier benadert en het gewenste gedrag met betrekking tot zwerfafval laat zien. In 2020 was er tevens sprake van het activatieteam en de communicatiecampagne "Kwak je afval in de bak". Beide projecten zijn geëvalueerd. De lessen worden op dit moment meegenomen in een nieuw plan Schone parken 2021-2024 dat binnenkort ter besluitvorming voorligt bij het college.
- Er worden afspraken gemaakt met het hostel over inzet van bewoners over extra schoonmaak van het park.
- Onlangs is een vaste toiletvoorziening geopend in het park.

- De toegangen van het park verdienen qua onderhoud wat meer zorg. Hier wordt deze zomer een extra schouw gedaan.

Scooters en fietsers op het voetpad

Enquête:

Opvallend is dat voor zowel de bewoners (74%) en de bezoekers (51%) scooters en fietsers op het voetpad als nummer 3 van de meest ervaren overlast wordt genoemd.

Dit probleem is al langer bekend bij de gemeente en speelt op meerdere plekken in de stad. Het voorkomen van fietsers en scooters op het voetpad is lastig. Op de plekken waar het kon zijn hekjes geplaatst, zodanig dat mensen met een beperking er nog wel langs kunnen. In 2021 gaat de gemeente het volgende doen:

- Op de spelregelborden, die worden gemaakt, zal komen te staan dat fietsen in het park, buiten het fietspad, verboden is.
- In 2021 wordt (afhankelijk van de capaciteit die nodig is voor de coronamaatregelen) opnieuw een blauwe avond georganiseerd. Dit is een actie waarbij extra wordt gehandhaafd op overlast die het meeste voorkomt in de wijk. Er is dan vooral aandacht voor verschillende overtredingen waar bewoners veel overlast van ervaren, zoals hondenoverlast en overlast van fietsers en scooters. Daarnaast kan ook opgetreden worden tegen foutparkeren, geen parkeergeld betalen en afval op straat. Daarnaast wordt reguliere inzet van toezicht en handhaving op fietsen in het park in 2021 gecontinueerd.
- We onderzoeken of er extra (tijdelijke) fietsenrekken kunnen komen waardoor de noodzaak om door het park te fietsen afneemt.

Drukke

Enquête:

Zowel bewoners als bezoekers ervaren grote drukte in het park. Deze drukte wordt door beide groepen het meeste ervaren bij de grasvelden en het evenemententerrein. Gevolgd door de heuvel en de wandelpaden. De drukte wordt door de geënquêteerden het meest ervaren in de middag en vooravond.

Ook de professionals ervaren drukte, met name bij het skatepark en door de vele bootcamps. In de hele stad zien we een toenemende druk op de openbare ruimte.

Er zijn in 2018 met zeven Utrechtse outdoor sportaanbieders gezamenlijke gedragsregels opgesteld. Dit ter voorkoming van klachten van de omgeving en gebruikers van de parken. Helaas zijn niet alle partijen meer actief, maar deze basisregels zijn voor iedereen goed om aan te blijven houden. De, bij de gemeente bekende, outdoor sportaanbieders zijn in november 2020 opnieuw schriftelijk op de hoogte gebracht van de afspraken. Er zijn aanvullende aandachtspunten in de coronatijd gecommuniceerd:

- Gebruik geen versterkt geluid bij trainingen. Niet elke trainer houdt zich daaraan.
- Rijdt niet met voertuigen over paden, dat is niet toegestaan.
- Neem bij oefeningen niet teveel ruimte in, maar houd rekening met andere bezoekers van het park. Ren bv. achter elkaar, i.p.v. 1,5 meter uit elkaar en dan heel breed.
- In zijn algemeenheid: jullie zijn gast in het Park. Houdt rekening met de omgeving en bezoekers.
- Niet sporten in de Grifthoekgarage. Dit gebeurt tijdens slecht weer, maar is niet toegestaan.

Deze bootcamps zullen dit jaar afzonderlijk worden benaderd om met elkaar over dit onderwerp in gesprek te gaan.

- De grote drukte in het park vraagt om duidelijke gebruiksregels, deze worden zo snel mogelijk opgesteld en afgestemd in de beheergroep. Hierin moet minimaal aandacht zijn voor:
  - Gebruik van het park door bootcampaanbieders en andere sportaanbieders
  - Niet fietsen op de wandelpaden
  - Afspraken over gebruik van versterkt geluid
  - Laat afval achter in de daarvoor bestemde afvalbakken
- De komende maanden worden 'gastheren/gastvrouwen' ingezet bij mooi weer. Dit zijn ingehuurd publieksbegeleiders (gefinancierd met coronageld) omdat het monitoren van o.a. drukte door VTH niet alleen is te behappen. Doel is dat wordt voorkomen dat de parken worden gesloten omdat het te druk is. Deze gastheren/gastvrouwen verwijzen o.a. naar huisregels (geluid, afstand, afval, drukte overlast) en bij drukte in het park wordt politie of handhaving ingeschakeld.

Het skatepark is een drukbezochte plek in het park. Zie voor meer hierover in de paragraaf Jongeren.

Jongeren

Enquête:

Als veroorzaker van de overlast worden door zowel de bezoekers als de omwonenden de jongeren het meeste genoemd.

De professionals zien dat het in het Griftpark vooral in de zomer en in vakanties heel druk kan zijn. Stichting JoU heeft goed contact met de jongeren en kent veel jongeren die het park bezoeken. Over het algemeen lukt het Stichting JoU goed dit in te schatten zodat er op tijd extra personeel kan worden ingezet.

Inzet JoU:

- In de zomervakantie vorig jaar was er zes dagen openstelling van de Gamebox en in de periode tot en met de herfstvakantie was dit vier dagen per week. JoU heeft dit jaar extra uren voor het Griftpark. Deze uren worden ingezet voor de extra openstelling van de Gamebox, ambulante rondes in het park, gerichte inzet op middelengebruik onder de jeugd en het organiseren van activiteiten – in samenwerking met DOCK – in het park.
- De gamebox wordt aangepast zodat ook in de wintermaanden de watervoorziening (o.a. voor het toilet) aanwezig is en de gamebox ook dan is te gebruiken
- De JOP (jongeren ontmoetingsplek) bij de skatebaan wordt bij voldoende draagvlak, verplaatst, meer richting de parkeerplaats aan de Blauwkapelseweg. Dit levert twee voordelen op:
  1. De vaak aanwezige negatieve rolmodellen die gebruik maken van deze JOP komen op een grotere afstand van de (jonge) jeugd én JoU blijft goed zicht houden op deze groep.
  2. Door de verplaatsing van de JOP komt er meer ruimte voor het aanbieden van sport en spelbehoeftes en om een-op-een gesprekken te voeren bij de Gamebox. Dit kan nu alleen bij Buurtcentrum de Leeuw aan de Samuel van Houtenstraat en voor de jeugd blijkt deze afstand een drempel. De mogelijkheid voor het plaatsen van een faciliteit voor het voeren van één-op-één gesprekken wordt momenteel nader onderzocht.
- De JOP en het speelveld bij de Stieltjesstraat wordt momenteel niet gebruikt door de jeugd, waarvoor deze plek is bedoeld. De plek oogt niet prettig en trekt daardoor momenteel andere doelgroepen aan, waaronder personen met verslavingsproblematiek. Zowel omwonenden als

bezoekers van het park ervaren hier overlast van (blijkt ook uit de enquêtes), al leidt dit niet vaak tot meldingen bij de politie. Voor de verbetering van deze locatie volgen we twee sporen:

1. Inzet op deze locatie door toezicht, politie en veldwerk. De groep met een verslavingsproblematiek wordt in kaart gebracht, zodat personen kunnen worden toegeleid naar de juiste zorg, of waarbij de bestaande zorgpartijen worden geïnformeerd om zo de persoonsgerichte aanpak te verbeteren.
2. Jongerenwerk gaat in overleg met jongeren om zo tot een verbeterplan te komen voor deze locatie. Belangrijk is het draagvlak uit de directe buurt. Financiering van dit plan zal
3. -afhankelijk van de kosten - lopen via het initiatievenfonds. Het plan wordt voor de zomer verwacht en afhankelijk van complexiteit/haalbaarheid van de maatregelen uitgevoerd.

Veiligheid

Enquête:

Veiligheid komt niet als een groot knelpunt uit de enquêtes. Door bewoners die deelnamen aan de enquête is een paar keer gesuggereerd cameratoezicht in te zetten

Tijdens de nachtelijke uren wordt het Griftpark meegenomen in de nachtelijke ronde van de gemeentelijke Buitengewoon Opsporing Ambtenaren (boa's). Deze nachtelijke inzet draagt bij aan het vergroten van de veiligheid in het park. Zie ook paragraaf 4.3.

- Er wordt een schouw naar de verlichting in het hele park gedaan.
- Er wordt onderzocht of flexibel cameratoezicht een toevoeging is op alle maatregelen en zo ja, dan wordt een aanvraag gedaan voor flexibel cameratoezicht. Cameratoezicht is een schaars middel en het is niet vooraf aan te geven of de aanvraag wordt gehonoreerd of dat de inzet van de camera's elders in de stad harder nodig is.

Drugsoverlast

Enquête:

In de enquête wordt meerdere malen het hostel genoemd als bron van drugsoverlast.

Tijdens de gesprekken wordt meermalen overlast van druggebruikers of alcoholisten genoemd terwijl dit niet als grootste overlastveroorzakers uit de cijfers naar voren komt. Op deze vorm van overlast wordt vaak het hostel aangesproken. Als het inderdaad om hun cliënten gaat, wordt daar door het hostel meteen actie op ondernomen. Vaak zijn het geen bewoners van het hostel maar mensen die nergens anders heen kunnen. De groep is in beeld bij de politie en toezicht maar er gebeuren weinig zaken die strafbaar zijn. Daarnaast is de groep divers en de samenstelling verschilt geregeld. Helaas zorgt de groep wel vaak voor een gevoel van onveiligheid. Zij hangen vaak rond bij de voetbalkooi bij de Stieltjesstraat. Het is daar beschut en rustig. Hoewel dit niet is toegestaan, komt het voor dat er wordt overnacht. De grootte van de groep is weersafhankelijk. De groep is ook bekend bij het veldwerk. Zij krijgen meldingen via de gemeente, met name rond de voetbalkooi bij de Stieltjesstraat en het skatepark.

- Het hostel stuurt op interactie met de buurt. Omwonenden worden betrokken bij het hostel. Zo worden meerdere activiteiten georganiseerd met de omwonenden. Ook is er een goede samenwerking met de beheergroep. Bij problemen met cliënten uit het hostel wordt direct actie ondernomen. Het hostel zal dit voorjaar een magazine uitbrengen over het hostel en zijn bewoners en deze verspreiden in de buurt, om zo de bekendheid van het hostel te vergroten.

- Samen met een groot aantal ketenpartners werkt de gemeente aan groepen die alcohol- en drugsoverlast veroorzaken. Dit zijn met name daklozen, veelal met moeilijk behandelbare psychiatrische en verslavingsproblematiek en arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa die op straat zijn beland. Van belang is dat omwoners en bezoekers ervaren drugsoverlast melden bij de politie.

Geluid

Enquête:

Geluid komt niet als veel ervaren overlast uit de enquêtes. Toch heeft overlast van geluid voor bewoners die dit wel ervaren grote impact, dit geldt vooral de geluidsoverlast in de avond en nacht. Ook is in de enquête meerdere keren het geluid van het basketbalveld genoemd.

Door de inrichting van het park, met bijv. de heuvel draagt het geluid ver. Het gaat om geluid van evenementen, scooters, versterkte muziek en joelende mensen. Een aantal bewoners hebben hier, met name wanneer dit voorkomt in de nacht, veel last van. Hoewel er een verbod is om 's nachts op de heuvel of het basketbalveld te zijn, is aanwezigheid niet te voorkomen. Een aantal maatregelen bij de hiervoor genoemde thema's helpen al deels tegen de geluidsoverlast. Aanvullend:

- Voor het basketbalveld wordt onderzocht of vervanging van de ondergrond mogelijk is of dat fysieke sluiting van het basketbalveld tussen 22.00 en 8.00 mogelijk is.
- Het is voor bewoners mogelijk zelf geluidsisolerende maatregelen te nemen in combinatie met verduurzaming. Tips hiervoor en subsidiemogelijkheden zijn te vinden op JouwhuisSlimmer.nl.

Evenementen

Evenementen op het evenemententerrein wordt ook benoemd in de gesprekken met de professionals. De omwonenden ervaren hiervan veel overlast. De gemeente Utrecht wil een aantrekkelijk evenementenaanbod behouden, de stad levendig én leefbaar houden én het draagvlak voor evenementen in de stad vergroten. In 2019 zijn daarom concept locatieprofielen voor de evenemententerreinen ontwikkeld.

Met het opstellen van een Locatieprofiel voor het Griftpark worden het aantal evenementen in het Griftpark beperkt. Daarover is in participatie ook uitvoerig met de buurt gesproken, zie ook: [Informatie en verslagen locatieprofielen evenementen | Gemeente Utrecht](#)

Als gevolg van corona is besluitvorming door het college over de locatieprofielen voorlopig uitgesteld. Daar gaat de gemeente zodra er weer evenementen plaatsvinden mee verder.

3.1.3 Overleggen Beheergroep Griftpark

De beheergroep heeft in het eerste gesprek in januari aangegeven welke vragen er niet vergeten moesten worden in de enquêtes voor omwonenden en bezoekers van het park. Een van de vragen van de beheergroep was: meldt men de overlast die wordt ervaren in het park? Door de beheergroep is de

inventarisatie van vormen van overlast in het park aangevuld en zijn voorstellen voor maatregelen gedaan.

In het tweede gesprek, naar aanleiding van de resultaten van de enquêtes, duidt de beheergroep een gedeelte van de resultaten. Zij begrijpen dat de meeste overlast van afval/ drukte en fietsers op de voetpaden ervaren wordt. De impact van geluidsoverlast (door evenementen, versterkt geluid, muziek van bezoekers, sporters) is echter veel groter en roept bij een aantal omwonenden sterke emoties op. De beheergroep vraagt nadrukkelijk hier rekening mee te houden.

Een ander belangrijk punt is dat de evenementen in het park langdurig ruimte onttrekken aan het park in de mooiste maanden van het jaar waardoor dat deel van het park dan niet voor andere doelen kan worden gebruikt. De beheergroep benadrukt dat de evenementen te gast zijn in het park, de beheergroep verwacht niet dat het opgestelde locatieprofiel de impact van evenementen op het park zal doen afnemen.

De beheergroep vraagt nadrukkelijk om meer (zichtbare) handhaving, zodat overlast niet kan ontstaan of anders in de kiem kan worden gesmoord. Dan zijn andere ingrijpende maatregelen, zoals een alcoholverbod of nachtsluiting, misschien wel helemaal niet nodig. Daarom liever nu beginnen met minder ingrijpende maatregelen en op gezette tijden evalueren of deze maatregelen het gewenste effect hebben. Is dat effect er niet: dan is het opschalen van maatregelen een volgende stap.

4 Aanvullend onderzochte maatregelen

Hieronder wordt ingegaan op de aanvullende maatregelen waar expliciet de mening over gevraagd is in de enquête, die ook genoemd zijn door de bezorgde bewoners en in de raadvragen naar voren zijn gebracht.

4.1 Alcoholverbod

Overwegingen:

Ontbreken draagvlak

Bijna 45 procent van de omwonenden (die de enquête hebben ingevuld) en bijna 66 procent van de bezoekers (die de enquête hebben ingevuld) vindt het invoeren van een alcoholverbod een slecht idee, waarmee het draagvlak momenteel niet groot is. Een meerderheid van de mensen die het alcoholverbod een goed idee vindt, pleit voor een alcoholverbod in de nacht. Vooral nog is een alcoholverbod voor een deel van de dag juridisch niet mogelijk. Onlangs heeft het college een voorstel naar de raad gestuurd waarin de mogelijkheid wordt opgenomen om een alcoholverbod aan een bepaalde tijd te verbinden in een gebied. In de toekomst is een alcoholverbod alleen in de nacht wellicht wel mogelijk.

De beheergroep geeft mee dat bij een nachtsluiting of (met voldoende handhaving) een alcoholverbod niet nodig is.

Handhaving van een alcoholverbod is lastig

Van politie en toezicht vraagt het capaciteit om te handhaven op het alcoholverbod, terwijl er op dat moment misschien geen overlast door het alcoholgebruik wordt veroorzaakt. Capaciteit is schaars en daarom moet goed worden afgewogen waar de prioriteit komt te liggen, bij het handhaven op het mogelijke verbod of bij andere situaties waarbij sprake is van overlast. In de nachtelijke uren is de inzet vanuit VTH beperkt waardoor controle op de naleving afhankelijk is van de prioritering.

Het is lastig te voorspellen in hoeverre de overlast met een nachtelijk alcoholverbod afneemt: de verwachting is dat het alcoholverbod op bijvoorbeeld jongeren die elkaar 's avonds en 's nachts treffen in het park geen grote invloed heeft, er van uitgaande dat deze groep (tot 18 jaar) geen alcohol drinkt/mag drinken. De parkbezoekers die op warme avonden het park opzoeken, zullen door het alcoholverbod wellicht wel eerder naar een andere locatie gaan.

In andere parken in de stad geldt geen alcoholverbod/ wordt het verbod niet gehandhaafd

Het alcoholverbod is ook een thema voor de andere stadsparken. In Park Lepelenburg geldt een alcoholverbod, maar hier wordt het nuttigen van alcohol toegestaan. In de overige stadsparken is het op termijn instellen van een alcoholverbod in de nacht een mogelijkheid die wordt onderzocht. Als een alcoholverbod in de andere stadsparken er komt/ op wordt gehandhaafd, dan lijkt het een logisch reactie, mede vanwege het waterbedeffect, om een alcoholverbod dan ook te laten gelden in het Griftpark. Het is belangrijk dat de parken hier samen en gelijk in optrekken.

Een alcoholverbod geldt voor iedereen

Een alcoholverbod is een permanente maatregel. Dat maakt dat de maatregel voor iedereen geldt op het moment dat het verbod van kracht is. Uitzonderingen hierop zijn niet mogelijk. Dit zou betekenen dat ook op warme zomerse nachten geen uitzondering kan worden gemaakt op het verbod.

Met een alcoholverbod wordt ingezet op het voorkomen van overlast

Wat pleit voor een alcoholverbod is dat het een instrument is waarbij handhavers preventief kunnen ingrijpen vóórdát er sprake is van (alcohol gerelateerde)overlast.

4.2 Sluiting van het park in de nacht

Uitkomsten enquêtes:

Onder de bewoners die de enquêtes hebben ingevuld vindt 44% sluiting van het park in de nacht een goed plan. Onder de bezoeker is dit beduidend minder, 28%. 35% van de bewoners en 43% van de bezoekers vindt sluiting van het park in de nacht een slecht plan.

Overwegingen:

Het park is bewust open ontworpen, een hek om het park past hier niet bij

Er is bij het ontwerp van het park gekozen om geen hekwerk te plaatsen. Het park is op vele manieren te bereiken, doordat er aan alle kanten toegangspaden zijn. Het afsluiten van het hele park kan juridisch alleen als het aan de openbaarheid wordt onttrokken en vervolgens weer gedurende beperkte openingstijden wordt opengesteld.

Een nachtsluiting moet gehandhaafd kunnen worden, hiervoor is niet voldoende capaciteit

Handhaving kan gezien het open karakter van het park alleen met extra capaciteit, welke niet direct voorhanden is, of als er een hek om het park wordt gezet.

Een nachtsluiting zonder hek zal invloed hebben op de sociale controle in het park. Door de beheergroep Griftpark werd de zorg geuit dat de verwachting is dat personen met slechte bedoelingen dan naar het park zullen gaan en in de nacht en daar vrij spel zullen hebben.

Een hek om het park vraagt om een andere personele inzet/kosten

Met een hek zou iedere avond het park moeten worden leeggehaald waarna vervolgens alle openingen worden gesloten. Dit is voor het Griftpark lastig uitvoerbaar omdat er een natuurkern is en de begroeiing dusdanig is dat je veel tijd kwijt zal zijn aan het vinden van alle personen die zich ophouden in het park. De volgende ochtend moeten de toegangshekken weer worden geopend.

Het Griftpark heeft een verkeersfunctie

Bij een nachtsluiting met hekken, is het park in de nacht niet meer te gebruiken voor bijv. het uitlaten van de hond. Door het park loopt ook een veel gebruikt fietspad. Dat moet ook 's nachts te gebruiken zijn. Door de verlaagde ligging van het fietspad is het wel mogelijk om een uitzondering te maken voor de nachtsluiting, maar het vraagt om nog meer hekken.

Toename druk op openbare ruimte

Voor geen van de stadsparken (zoals Wilhelminapark en park Lepelenburg) in Utrecht geldt een nachtsluiting. Alleen het Julianapark is een park dat 's nacht fysiek met een hek afgesloten wordt. Dit is al van oudsher zo (was ooit privé terrein) en is zo gebleven voor de dieren die in dit park leven en nachtelijke rust nodig hebben en er is geen verlichting in het park aanwezig. In het Griftpark zijn er dieren op de kinderboerderij maar die hebben een afgesloten gedeelte waar zij verblijven.

Voor recreatiegebieden rondom Utrecht gelden openingstijden tussen zonsopgang en ondergang. Het is onvermijdelijk dat de nachtelijke drukte in het omliggende gebied/de omliggende parken zal toenemen, wanneer het Griftpark 's nachts wordt afgesloten.

Dat terwijl ook de andere parken nu al goed worden bezocht. Daardoor lijkt het realistisch dat er een domino-effect gaat plaatsvinden van parken die 's nacht gesloten moeten worden, wat grote impact heeft op de beschikbare openbare ruimte

Een nachtsluiting is voor dit moment een te zware maatregel

De beheergroep Griftpark geeft aan er voorstander van te zijn dat maatregelen om overlast tegen te gaan gefaseerd worden ingevoerd, net zolang totdat het gewenste effect is bereikt. Met het invoeren van een nachtsluiting wordt meteen ingezet op het zwaarste middel. Deze maatregel stelt de beheergroep daarom liever uit.

Onder de bewoners die de enquêtes hebben ingevuld vindt 44% sluiting van het park in de nacht een goed plan

Onder de direct omwonenden zijn er veel voorstanders van de invoering van een nachtsluiting. Zij verwachten dat dit de beste/ enige maatregel is om de geluidsoverlast in de nacht tegen te gaan. Geluidsoverlast staat niet bovenaan in de lijst van de meest ervaren overlast bij direct omwonenden, bovenaan staat namelijk afval/rommel, maar wordt door de beheergroep Griftpark wel geduid als de vorm van overlast met de meeste impact.

Een nachtsluiting is een zwaar maar effectief middel

Met voldoende handhaving op de nachtsluiting is de verwachting dat de geluidsoverlast en het afval/ glas veroorzaakt door de nachtelijke feestjes aanzienlijk zal afnemen.

4.3 Parkwachter als gastheer van het park

Uitkomsten enquêtes:

Een parkwachter heeft het meeste draagvlak onder de bewoners en bezoekers. Maar liefst 78% van de bewoners vinden dit een goed plan. 63% van de bezoekers vinden dit ook een goed plan.

Overwegingen:

Een specifieke parkwachter, een soort van boswachter maar dan voor het park, voor alleen het Griftpark is echter vanuit de gemeentelijke organisatie geen realistische en werkbare optie, omdat een parkwachter beperkte bevoegdheden heeft en beperkt inzetbaarheid is in de avond en nachtelijke uren. Een parkwachter zal daarom niet of nauwelijks kunnen bijdragen aan die gerichte inzet waardoor overlast afneemt zoals de inzet van politie en gemeentelijke handhavers dit wel bewerkstelligt.

Alternatief:

Een extra wijkboa voor de wijk Noordoost (buitengewoon opsporingsambtenaar met opsporingsbevoegdheden) met taakaccent Griftpark aan te stellen per 1 juni 2021 voor de duur van twee jaar.

Overwegingen:

Wijkboa al eerste aanspreekpunt voor omwonenden en bezoekers van het park.

De wijkboa kan bezoekers van het park aanspreken en handhaven op bijvoorbeeld geluidsoverlast en kan snel schakelen met outreachende hulpverlening van de maatschappelijke organisaties. Door deze samenwerking kan vroegtijdig worden ingegrepen bij overmatig alcoholgebruik en andere vormen van overlast.

Deze uitbreiding kan (incidenteel) voor twee jaar gerealiseerd worden uit het handhavingsprogramma Openbare Ruimte. Hierna volgt een evaluatie van de inzet van de wijkboa.

Telefoonnummer overlasttelefoon

Bewoners die direct rond het Griftpark wonen, krijgen binnenkort via een brief het directe telefoonnummer van de Overlasttelefoon. Zij bellen met dit nummer rechtstreeks de meldkamer van Toezicht en Handhaving. Zodoende wordt direct gereageerd (tijdens openingstijden meldkamer) en wordt de beschikbare capaciteit efficiënt ingezet. De overlasttelefoon is bereikbaar van maandag tot en met zondag van 8.30 tot 23.00 uur. Buiten deze tijden kunnen de bewoners meldingen doe via [Utrecht.nl/melding](https://www.utrecht.nl/melding) of, als er acuut ingegrepen moet worden, bij de politie.

Meenemen Griftpark in de nachtelijke ronde

Voor extra toezicht in de nacht blijft het Griftpark structureel in de nachtronde van de boa's meegenomen worden. Doel is dat tijdens deze ronde de boa's bezoekers kunnen aanspreken op gedrag of handhavend kunnen optreden, bijv. openbare dronkenschap, bij versterkte muziek en ander overlast. Ze kunnen ook waarschuwingen uitdelen. Daarnaast schrikt de aanwezigheid van een boa drugsdealers af en versterkt dit het veiligheidsgevoel.

Zoals al eerder genoemd zullen dit jaar publieksbegeleiders worden ingezet in de parken die als doel hebben drukte te voorkomen en bezoekers aan te spreken op overlast, dit wordt gefinancierd met coronageld. Dit is echter een tijdelijke en geen structurele oplossing.

5 Conclusies en aanbevelingen

Uit de enquêtes blijkt dat afval, kapot glas, drukte en fietsers op het voetpad de belangrijkste oorzaken van overlast zijn voor zowel de omwonenden als de bezoekers van het park. De beheergroep Griftpark benadrukt dat dit wellicht de meest voorkomende vormen van overlast zijn, maar dat de geluidsoverlast (met name in de nacht) en de vele evenementen met alles wat daarbij hoort veel impact heeft op een aantal omwonenden en dat daar ook veel emoties bij los komen. Uit de gesprekken met de professionals blijkt dat zij het beeld uit de enquêtes en gesprekken op veel punten herkennen.

Er gebeurt al veel om de overlast in het Griftpark te beperken. Een greep uit maatregelen: er worden nog dit jaar nieuwe borden met gedragsregels voor het park geplaatst, er komen nog dit jaar meer uren voor jongerenwerk beschikbaar in het park, er wordt een nieuw plan Schone parken 2021-2024 opgesteld en de bewoners van Lister Hostel Wittervrouwen zullen helpen met afvalprikken in het park. Verder wordt onder andere onderzocht of het terrein rondom de skatebaan slimmer kan worden ingericht en wat jongeren zelf graag willen op het veld bij de JOP Stieltjesstraat. Dit zomerseizoen zullen bij mooi weer publieksbegeleiders in het Griftpark aanwezig zijn die sturen op de drukte (in verband met coronamaatregelen) en bezoekers aanspreken op overlast. Naast deze extra inzet gaan we door met de reguliere veiligheidsacties die we organiseren in en om het park op bijvoorbeeld fietsen in het park en drugsdealers.

Op basis van de enquête, gegevens van de politie en de gemeente, gesprekken met professionals en gesprekken met de beheergroep Griftpark wordt aanbevolen niet over te gaan tot een nachtsluiting van of een alcoholverbod in het Griftpark.

Als vervanging van een parkwachter is een alternatief onderzocht: Een extra wijkboa (buitengewoon opsporingsambtenaar met opsporingsbevoegdheden) voor de wijk Noordoost met als taakaccent Griftpark en de continuering van de nachtelijke ronde door het Griftpark door de boa's. Daarnaast krijgen bewoners direct rond het park het telefoonnummer van de overlasttelefoon.

In de beheergroep Griftpark zullen de effecten van de maatregelen worden geëvalueerd.